

DELFTSCH STUDENTEN WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE DELFTSCHE
STUDENTEN FEDERATIE EN VAN
DE CENTRALE COMMISSIE VOOR
— STUDIEBELANGEN —

REDACTEUREN: C. A. BAUDUIN ♦ A. A. STHEEMAN
F. J. M. BOURDREZ ♦ M. H. K. FRANKEN ♦ A. A.
BREVET ♦ MEJ. C. A. A. F. GOEMANS

Dit blad verschijnt des Vrijdags, behalve in de vacantiën. ♦♦ Begin der jaargang 1 October. ♦♦ Abonnement f 5.25 per jaar. Advertentiën 30 cents per regel. ♦ Inzendingen te bezorgen vóór Maandagmiddag 4 uur aan het Redactieadres Koornmarkt 62. UITGAVE EN ADMINISTRATIE: UNIVERSITEITS-BOEKENCENTRALE, HERTOG GOVERTKADE 8, DELFT GEDRUKT BIJ DE TECHNISCHE BOEKHANDEL & DRUKKERIJ J. WALTMAN JR

TWEDE JAARGANG — No. 30.

VRIJDAG 25 MEI 1923.

INHOUD: De viering van het XVe Lustrum. — Bibliotheek Sociëteit Phoenix: Nieuw aangeschafte boeken. — Vereenigingsleven: Lezing „Vrije Studie”. — Gedachten en Gedichten: Esmeraldus de Geweldige, VII. — Feuilleton: Daniël, het Weeskind.

DE VIÉRING VAN HET XVE LUSTRUM.

HET PROGRAMMA

voor de Lustrumviering is als volgt vastgesteld:

Zaterdag 30 Juni: Inhalen Reunisten; ontvangst in Stads Doelen; Senaatsreceptie; Reunie-diner op de Sociëteit Phoenix; Fakkel-optocht gevolgd door een Kroegjool op de Sociëteit Phoenix.

Zondag 1 Juli: Roeiwedstrijden op de Zweth, georganiseerd door LAGA; Officieel diner in Stads Doelen; Prijsuitreiking gevolgd door een Bal.

Maandag 2 Juli: Eerste opvoering van het Spel Teirlinck op de Markt; The Musical op de Sociëteit Phoenix; 's avonds TOONEEL-uitvoering en Cabaret in Stads Doelen; Kermesse d'été in den Doelentuin.

Dinsdag 3 Juli: Tweede opvoering van het Spel Teirlinck; Thé Dansant en Kermesse d'été in Stads Doelen; 's avonds APOLLO-uitvoering; na afloop Bal en Souper.

DE WEDSTRIJDEN VAN LAGA.

De moeilijkheden, die zich eenigen tijd geleden voordeden, zijn thans geheel uit den weg geruimd.

Het Feestterrein zal gevormd worden uit de 2 cafétjes aan weerszijden van de Zweth gelegen; de finish zal juist tusschen beide gelegd worden. Aan den overkant, op Kethel's grondgebied wordt een stuk land langs de Schie, van ± 130 M. lengte, afgezet waar zich eveneens kijklustigen kunnen opstellen en waarschijnlijk zal hier het tentje der aankomstcommissarissen geplaatst worden, terwijl ook Ulrich hier zijn standplaats zal innemen en zijn alombekende symphonieën ten beste zal geven.

Het roeiersverblijf en het bootterrein zijn een paar honderd meters achter de finish gelegen, eveneens op Kethel's domein.

De Nederlandsche Roeibond heeft besloten de wedstrijden in 2-riemsgieken te doen gelden als officiële voorbereidingswedstrijd voor de Olympiade in 1924 te Parijs. Zij biedt de D.S.R.V. „Laga” voor deze wedstrijden een zilveren beker aan, welke door het Bestuur is bestemd voor het nummer 2-riemsgieken Juniores B. Zij zal zijn een één-jaars wisselprijs, te verroeiën op de in 1923 te organiseeren wedstrijden in 2-riemsgieken van den Ned. Roeibond en wordt het eigendom van die Vereeniging wier ploegen in 1923 op genoemde wedstrijden in bovenvermeld nummer het grootst aantal malen weten te winnen.

Tevens looft het Bestuur van de Nederl. Roeibond een extra prijs uit voor de bemanning van de wherry, die op den wedstrijd dag of den dag te voren roeiend, den grootsten afstand afgelegd heeft om de wedstrijden te bezoeken.

In het Hoofdnummer is de Vereenigingsprijs de in 1911 door de oud-leden van Laga aangeboden „Lagabeker”, welke in de jaren dat Laga geen open wedstrijd uitschrijft, verroeid wordt op de jaarlijksche wedstrijd van de Zeil- en Roeivereeniging „Hollandia” te Alphen aan de Rijn. Bovendien stelt de Senaat van het D.S.C. voor dit nummer 9 gouden medaille's beschikbaar.

In alle andere nummers ontvangen de roeiers der winnende ploegen een zilveren herinneringsmedaille.

Programma der Eind-wedstrijden op Zondagmiddag 1 Juli:

1. Tweeriemsgieken Juniores klasse A.
2. Tweeriemsgieken zonder stuurman.
3. Achtriemsgieken Juniores klasse B.
4. Tweeriemsgieken Overnaadsch (Beginnelingen).
5. Achtriemsgieken Juniores (Bumping Race).
6. Tweeriemsgieken Seniores.
7. Tweeriemsgieken Juniores klasse B.
8. Hoofdnummer Achtriemsgieken Seniores.

De baanlengte is voor alle nummers 2000 M., behalve voor het hoofdnummer, waar deze 3000 M. bedraagt.

Het vervoer naar het wedstrijdterrein kan geschieden:

Per omnibus (standplaats Station, vertrek na aankomst van nader aan te kondigen treinen).

Per Schieboot vanaf de Hooikade.

Per trein tot Kethel, vanwaar het 20 min. loopen is naar het wedstrijdterrein.

De Senaat heeft reeds stappen gedaan om enkele treinen op Zondag in Kethel te doen stoppen.

DE KAARTEN-REGELING.

De kaartenverkoop heeft plaats in de Archiefkamer der Soc. Phoenix, van 5—8 uur n.m., uitgezonderd des Zaterdags en Zondags.

Aan de leden van het D.S.C. is rondgezonden een circulaire om de leden in de gelegenheid te stellen een aantal plaatsen te reserveeren, voordat de verkoop buiten het Corps begint.

De Feestkaarten zijn van Donderdag 24 Mei tot 15 Juni in de Archiefkamer verkrijgbaar voor f 4,—, daarna wordt de prijs verhoogd. De Feestkaarten geven doorlopend toegang tot het Feestterrein (Stads Doelen) gedurende de Lustrumdagen. Voorts tot: Het diner met bal op Zondag 1 Juli. *) en de Thé Dansant op Dinsdag 3 Juli.

Afzonderlijke kaarten zijn noodig voor:

De Roeiwedstrijden van Laga.

De opvoeringen van het Spel Teirlinck.

De Tooneeluitvoering met Cabaret.

De Apollo-uitvoering met Bal na.

Voor leden van het Delftsch Studenten Corps zijn deze kaarten uitsluitend verkrijgbaar voor houders van Feestkaarten.

De kaartverkoop met gelegenheid tot plaats bespreken zal in den loop van de volgende week beginnen.

*) Voor niet-Corpsleden, houders van kaarten voor het Feestterrein aan de Zweth bestaat gelegenheid tot introductie voor het Diner met Bal na de Laga-wedstrijden.

HET SPEL TEIRLINCK.

Voor het spel Teirlinck is de indeeling van de Markt op advies van den heer De Meester gewijzigd. De tribune, die oorspronkelijk vlak voor het Stadhuis was ontworpen en het uitgangspunt vormde van den diepen V-vorm is naar voren gebracht, zoodat het standbeeld van Hugo de Groot erin opgenomen kan worden. De ingesloten ruimte voor de kerk heeft hierdoor een meer ronden vorm gekregen.

De heer De Meester achtte de oorspronkelijke diepe V-vorm ongunstig. Door deze wijziging zitten de toeschouwers dichter bij het podium voor de kerk. De juiste ligging van de zitplaatsen is te zien op de platte gronden, in Archiefkamer en aanplak-kastje op de Sociëteit Phoenix.

Tot nog toe heeft de Feestcommissie van 7 verschillende zang-vereinigingen uit Delft definitief bericht gekregen dat zij hunne medewerking verleen en aan het spel op de Markt; het totaal aantal leden dezer vereenigingen bedraagt 510.

4 Juni zal met de koorrepetitie's een aanvang worden genomen. De koren zullen, zoowel op de uitvoeringen als op eenige repetitie's, geleid worden door den heer Mulder; voorzoover deze hiertoe niet in de gelegenheid is, zal de heer Van Lienden, dirigent van een gereformeerd zangkoor hier ter stede, dit op zich nemen.

Namens de Feestcommissie:

F. B. SIMON VAN LEEUWEN,
Secretaris.

OPROEP AAN DE CORPSLEDEN.

Zoals bekend, is in het programma voor de Lustrumviering een Kermesse d'été opgenomen. Het ligt in de bedoeling deze Kermesse open te stellen Maandag 2 Juli tijdens het bal na de Tooneeluitvoering en Dinsdag 3 Juli tijdens de Thé Dansant.

Zij zal zeker aan aantrekkelijkheid winnen zoo ze georganiseerd wordt door de Corpsleden zelf en zodoende een uiting wordt van den geest in het Corps.

Reeds ontving de Feestcommissie toezeggingen van leden die een plan hadden voor een tent in den tuin van Stads Doelen. Veel zal er echter nog gedaan moeten worden om den tuin tot een gezellig Feestterrein te maken.

Wij doen dan ook hierbij een beroep op de fantasie en den zin voor humor van alle Corpsleden en verwachten ieder die een plan of idee heeft Woensdag 30 Mei te half één 's middags op de Societeit om alles te bespreken en daarna gezamenlijk den Doelentuin in oogenschouw te nemen.

Verder is de Commissie voor Stads Doelen ten allen tijde bereid nadere inlichtingen te geven.

DELFTSCH STUDENTEN CORPS.

Bibliotheek Societeit Phoenix.

NIEUW AANGESCHAFTE BOEKEN.

I. Nederlandsch.

Jo van Ammers-Küller. — Het Huis der Vreugden.

II. Fransch.

Calderon. — Oeuvres dramatiques. 2 vol. Traduction de Antoine de Latour.

Théodore de Banville. — Oeuvres. (Odes funabulesques).

III. Engelsch.

Sinclair Lewis. — Babbitt.

IV. Duitsch.

Selma Lagerlöf. — Christuslegenden.

FEUILLETON.

DANIEL, HET WEESKIND

door

R. HANF.

I.

Toen Daniël vijf jaar oud was leefden zijn ouders nog. In die dagen gebeurde het, dat hij ten opzichte van zijn omgeving, waartoe in de eerste plaats wel zijn moeder gerekend dient te worden, ten eenenmale van houding veranderde: hij werd een-zelvig.

Op een middag zat hij onder de tafel, en genoot de intimiteit der ruimtebegrenzing. Zijn hand omklemde een hamer; naast hem lag een stuk hout waarop hij zoeven zijn jonge krachten had beproefd. Ach! Wanneer hij geweten had wat hem boven het hoofd hing, zijn gemoed zou minder rustig zijn.

Daar klonk een stem uit de hoogte (nog hooger dan de tafel): „Daniël! Je hebt hard gewerkt en zult nu honger hebben. Kom dus eten!”

Een schok voer door zijn leden. Vol afschuw bemerkte hij, dat de ruimte rondom nu dreigend was, als een troep hongerige wolven. Hij sloot de oogen en schreeuwde lang; totdat hij zijn stem hoorde als een vreemd geluid en plotseling verstomde.

Toen hij de oogen weer opende zat hij aan de tafel. Vóór hem stond een bord pap, meer naar den achtergrond was zijn moeder. Zij boog zich naar hem toe met een blik, die verantwoording vroeg van zijn schijnbaar ongemotiveerd gedrag. Maar hij voelde, dat het hem onmogelijk was nu te spreken; ja hij achtte dit zelfs overbodig. En dat tegenover een moeder, die alles wat in haar kind omgaat in eigen boezem wil laten resonneren!

Daniël wendde dus het hoofd af, en zweeg. Hij wist nu, dat hij alleen was met zijn ervaringen; maar kon niet nalaten te hopen dat hij, eens een man geworden in staat zou zijn ze aan iemand mee te deelen, die hem zou kunnen begrijpen.

Ernst Weisz. — Nahar.

Gerhart Hauptmann. — Und Pippa tanz! (Ein Glashüttenmärchen).

Ernst Toller. — Der Deutsche Hinkemann. (Eine Tragödie).

X. Kunst.

August Vermeylen. — Geschiedenis der Europeesche Plastiek en Schilderkunst. Tweede deel.

VEREENIGINGSLEVEN.

LEZING „VRIJE STUDIE”.

Woensdagavond hield de heer N. C. van Doorninck voor het D.S.D.G. „Vrije Studie” een lezing over de „Inca's van Peru”. Spreker begon met een korte inleiding over de geologische tijdperken in de oude wereld, in verband met menschelijke overblijfselen uit oude tijden, die hier eenigszins een richtsnoer kunnen zijn voor het onderzoek naar vroegere culturen. In Amerika ontbreken in tegenstelling met Europa alle menschelijke overblijfselen, zoodat een vergelijking met Europa mislukt. Waar we echter wel zeker van zijn, is het bestaan van een steenen en bronzen, soms ook goud en zilver tijdperk. Aanwijzingen omtrent een ijzeren tijdperk ontbreken geheel.

Wanneer men de Eskimo's, die mongolen zijn, uitzondert, behooren alle oorspronkelijke bewoners van Amerika, zoowel Noord als Zuid, tot eenzelfde ras. De talen vertoonen ook vrij veel overeenkomst. Bij de ontdekking van Amerika waren velen der bewoners nog natuurvolken, een hoogere cultuur werd slechts aangetroffen bij de Iroquees, de Pueblos's, de Nawah volkeren, waaronder de Azteken behooren, en de Maja volkeren. Het rijk van de Inca's strekte zich uit over Noord-Ecuador, Peru, Bolivia en Argentinië tot in Chili. Ten zuiden hiervan hebben zich de Arocaniërs tot ongeveer de helft van de vorige eeuw als een zelfstandig volk weten te handhaven.

Hierna gaat spr. over tot de behandeling van de Inca-cultuur. De naam Inca is de naam van een heerschergeslacht, dan langzamerhand het geheele rijk heeft veroverd. De Inca-cultuur is oud. Dit is uit verschillende feiten af te leiden, o.a. hadden de Peruanen reeds huisdieren v.n.l. lama's, die dus door teelt uit de in het wild levende soorten waren ontstaan; verdere bewijzen zijn te putten uit den landbouw (aardappel, maïs), en uit het feit, dat hoewel het land betrekkelijk arm aan goud is, bij de komst van de Spanjaarden groote hoeveelheden goud aanwezig waren.

De belangrijkste archaeologische vondsten zijn in het bergland gedaan. Bij het Titicaca-meer zijn de ruïnes van een groote stad gevonden. Aangezien de klimatologische omstandigheden daar thans zoo zijn, dat het bestaan van een groote stad tot de onmogelijkheden behoort, moet er vroeger 'n ander klimaat geheerscht hebben, een feit, dat wijst op een ouderdom, die ongetwijfeld grooter dan 2000 jaar is. Sprekende overblijfselen van deze cultuur zijn o.a. een groote poort uit een steen gehouwen, waarop afbeeldingen van een godheid, van menschen en van wezens met vogelkoppen zijn aangebracht. Dezelfde godsafbeelding als op deze

[En inderdaad hij heeft later alles verteld aan mij die dit hier neerschrijft.]

Een feit is, dat hij sinds dien dag stiller werd en zich van zijn ouders afkeerde. Zij stierven trouwens kort daarop, beide op denzelfden dag. Daniël stond in de groote kamer, eertijds hun slaapvertrek en bewonderde de symmetrie der twee zwarte kisten. Totdat hij door twee oude dames werd meegenomen. Ook zij waren in het zwart, maar droegen stijve witte boorden. Het waren tante's die zich met zijn verdere opvoeding hadden belast. Maar dit alles kon Daniël weinig schelen: hij was nog geheel vervuld van de gebeurtenis waarmee deze beschrijving van zijn leven begint.

Waarde lezer! Na dit korte openingstafereel ziet gij (hoop ik) voor het oog uwer verbeelding het ontroerend schouwspel, dat een kind biedt, zóo jong nog, en reeds door een onbarmhartig noodlot ontruikt aan zijn ouderlijke woning en als gij daarbij bedenkt, dat twee oude dames, die op u evenals op mij den indruk maakten van marionetten, bewogen door de draden van een sinds lang verdord gedachtenleven (verdord door zijn isolement van een maatschappij, waarin talrijke geestelijke stroomingen zoodat geen leven wekken, dan toch leven simuleeren), dat deze twee oude dames, ofschoon daartoe weinig bevoegd, door datzelfde noodlot aangewezen zijn tot het bewaken zijner wankele schreden; als gij bovendien bedenkt, dat dit kind op een leeftijd die anderen slechts bij scherts en spel doet zien, zich reeds is gaan voelen als een individu, scherp omljnd staande in een wereld, waarvan het nauwelijks den uiterlijken schijn kent: zoo veronderstel ik, dat u de haren ten berge zijn gerezen onder den indruk van een voorgevoel der angstwekkende avonturen die de toekomst den jongen held zal brengen; en mocht dat niet de oorzaak zijn van dit natuurverschijnsel (het over-eind staan uwer haren) dan kan die slechts gezocht worden in de schrikbarende lengte en statige kronkeling van den zin, die op dit oogenblik ten einde spoedt.

poort wordt veel in Peru aangetroffen, ook op vaatwerk, waarvan dat van Tia Huanaco wel het meest typische is. Deze vondsten geven aanleiding tot de conclusie, dat er voor het tijdperk der Inca's een ander groot rijk moet hebben bestaan, dat gemeenlijk met den naam van het Megalithische rijk betiteld wordt. De bouwwerken uit dat tijdperk zijn karakteristiek, doordat zij uit zuiver vlak gemaakte steenen bestaan, die zonder mortel op elkaar steunen. De bouwwerken uit het Inca-tijdperk zijn samengesteld uit veel minder zuiver bewerkte steenen, waarbij de tusschenruimten met klei zijn dichtgestopt. Merkwaardige voorbeelden van bouwwerken uit het Megalithische tijdperk zijn aan te treffen in de terrassen ten noorden van de stad Cuzco. Het oude rijk heeft zich ook uitgestrekt over de kustvlakten. Fraaie keramische producten, vooral die van de Pro-Chimu keramiek, waaronder de portretvazen wel het merkwaardigste zijn, geven hiervan blijk.

Het vraagstuk van den oorsprong der bevolking is vrijwel onopgelost. Men weet zeker dat het geen Mongolen zijn, zoodat de theorie als zoude Amerika vanuit Azië via de Behringstraat zijn bevolkt geen geldigheid meer bezit. Wel zijn overeenkomsten aan te wijzen tusschen de cultuur der Maja's en de Chimu cultuur. De veronderstelling dat de bevolking autochtoon is, is ook niet gerechtigd, daar de overblijfselen van de Maja-cultuur groote overeenstemming vertoont met de cultuur der oude Egyptenaren. (Pyramiden, hiërogllyphen, tempels). Men weet echter niet waar de bewoners vandaan zijn gekomen. Pogingen om de afkomst uit de taal te verklaren zijn te fantastisch dan dat er geloof aan gehecht kan worden. Het vermoeden dat de cultuur op het Paasch-eiland iets te maken zou hebben met de cultuur der Maja's en Inca's is ook niet meer gerechtigd, sinds een Engelsche expeditie heeft uitgemaakt dat deze cultuur veel jonger is, en wijst naar Melanesië.

De schrijvers over de Inca's beginnen allen pas te schrijven na de Spaansche invallen, zoodat hun gegevens dikwijls niet geheel nauwkeurig zijn. De oudste schrijver, Fernando Montezinos, wil de Inca's met alle geweld beschouwen als de afstammelingen van Ophir, volgens hem den kleinzoon van Noach. Echter is deze schrijver de eenige die iets vertelt omtrent het tijdperk voor de Inca's. Hij geeft een lijst van 100 koningen, die wel betrouwbaar schijnt te zijn. De laatste 11 van deze reeks zijn de Inca's. Uit zijn geschriften en die van Blas Valeras valt af te leiden dat het Megalithische rijk 64 koningen heeft gekend. Daarna is het rijk uit elkaar gevallen, en hebben de 27 volgende vorsten geleefd in Tampu-tocco. Van daaruit is door de Inca-keizers het rijk weer hersteld. In 1912, is de plaats van deze stad teruggevonden door een Amerikaansche expeditie.

Wat de staatsinrichting betreft heerschte er onder de Inca's het meest absolute collectivisme. Ieder dorp bezat zijn eigen grond. Later werd deze grond eigendom van den Inca. Een vergelijking met de vroegere Germaansche mark is niet ongewettigd. $\frac{1}{3}$ van den grond werd door de bewoners bewerkt voor de zonnegod en zijn priesters, en zonnemaagden, $\frac{1}{3}$ voor den Inca en zijn hofhouding, en $\frac{1}{3}$ ten bate van de bewoners zelf. Onderlinge samenwerking van verschillende dorpen kwam voor.

Maar laten wij terug keeren tot ons verhaal (waarschijnlijk zullen dan uwe haren ook zoetjes aan hun natuurlijke houding hernemen).

Het is dan helaas noodzakelijk, het milieu te beschrijven, waarin Daniël het grootste deel van zijn jeugd heeft doorgebracht. Ik zeg helaas, want ik wil niet gehouden worden voor een aanhanger van theoriën die zich den menschelijken geest uitsluitend gevormd denken door zijn omgeving. Teneinde een dergelijke belediging reeds bij voorbaat in het gelaat van zijn afzender terug te slingeren, zie ik mij genoopt de volgende stelling neer te schrijven.

Stelling: De waarlijk levende mensch vormt zijn milieu (ook al blijft hij er met zijn vingers af) evenals hij, door hem te dragen zijn jas vormt (die toch door zijn kleermaker is vervaardigd).

Nu weet ik wel dat er personen zijn (onder elkaar noemen ze zich menschen), die zich geheel door hun omgeving laten vormen; maar dat bewijst slechts, dat deze levender is, dan hun voortijdig gestorven zelf.

Ach! Met zulke lieden moest Daniël samenwonen. En daar hun milieu, sinds jaren gewend de baas te spelen, zeer eigenwijs was geworden, moest hij beginnen het te temmen, eer hij ertoe over kon gaan zijn beteekenissen als vormende stempels in de dingen te drukken.

Maar hij was jong en vol leven. (God geve, dat mijn leven niet ophoudt vóór het oogenblik, dat de dood mijn lichaam in een staat van langdurige rust brengt).

— En hij bond den strijd aan.

Het wordt nu tijd, dat wij hoewel met tegenzin, het huis der twee dames gaan bezichtigen. Wij staan op de stoep en bellen aan. Het onmiddellijk gevolg is, dat in de erkers ter weerszijden als in de kazematten van een fort, zich de twee dames opstellen en een mitrailleur-kruisvuur van booze blikken op ons richten.

Terugtocht is onmogelijk. Wij zijn toch geen kwajongens en belletjes-trekkers. Echter, onze toestand is hachelijk en wij zijn

Luiheid werd als de grootste misdaad beschouwd. Alles was geregeld, waardoor persoonlijk initiatief onmogelijk werd. Opklimmen op den maatschappelijken ladder was onmogelijk. Wegen waren goed, evenals de berichtendienst. Oproerige volkstammen werden in hun geheel verplaatst. De bouwkunst was zorgellozer dan in het Megalithische tijdperk, ook de ceramiek stond niet meer op zoo'n hoogen trap. Hoog stonden echter het tooneel en de metaalbewerking.

Wat den godsdienst betreft, had iedere familie zijn eigen afgod. Het vermoeden is gerechtigd, dat de zonnegod, de familie-afgod van de Inca's was. Het is waarschijnlijk dat boven den zonnegod nog een god werd erkend.

Omtrent kannibalisme en menschenoffers is weinig bekend. Heeft het eventueel bestaan dan is het in ieder geval zeker dat deze verschijnselen onder de Inca-regering zeer beperkt zijn.

Na de pauze vertoonde spr. een serie lichtbeelden omtrent de bouwwerken van de Inca's, en gaf verder een overzicht van het lot der bewoners sinds het in 1532 Pizarro gelukte het land te veroveren, en hij en zijn opvolgers er in betrekkelijk korten tijd in slaagden het geheele volk ten onder te brengen. Spreker eindigde zijn zeer belangwekkende voordracht met de voorlezing van de inleiding van het testament van den laatst overlevende Spanjaard die met Pizarro het land veroverd had, en blijk geeft belangrijk berouw te hebben over het vele dat door zijn landgenooten aan de Inca's werd misdaan.

Dat deze lezing een waardig slot was van de reeks die Vrije Studie dezen winter heeft gehouden, bewees het applaus dat den spreker bij het beëindigen van zijn rede ten deel viel. B.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN.

ESMERALDUS DE GEWELDIGE.

Hoofdstuk VII. Het congres der Wereldhervormers. De rede van den president.

„Het is mij een genoegen, mijne beminde vrienden”, vervolgde Esmeraldus zijn verhaal, „uit Uwe verveelde en waanwijze gezichten te besluiten, dat Ge van mijn verslag overdreven weinig begrepen hebt. En het doet mij daarom zulk een plezier, omdat ik in staat zal zijn de werkelijkheid van mijn betoog U glas-helder aan te toonen in hetgeen nu volgen gaat. Het zij zoo! Wel te rusten.

Ik sla een bonte rij van gebeurtenissen over en begin daar, waar de zoo juist verkozen president het spreekgestoelte beklimt.

Nog wil ik even enkele zaken aanstippen. De arena, in een hartvorm gebouwd, had rondom een plaatsruimte van duizend personen. Het midden was een open plek, waar zeer speciale ceremoniën plaats vonden. Er bevond zich verder een loge voor den president, terwijl boven de deur op een uitbouwsel een goed geschoold orkestje de pijnlijke pauze's tactvol verdreef, terwijl hier recht tegenover het spreekgestoelte stond.

Het gebouw was tot op den laatsten plaats bezet. Heeren, met ronde buiken in hun vesten, samengehouden door gouden hor-

blij als de deur zich langzaam opent, en een donkeren gang laat zien.

Passief geworden, als wanneer een droom zal gaan beginnen, sluipen wij naar binnen, geen acht slaande op wat zich in de duisternis zou kunnen verbergen. De deur valt achter ons dicht en wij zijn afgesloten van de buitenwereld.

Niets dringt meer door tot onze zinnen, dan een zoete geur van oud papier. Als de oogen aan het duister wennen onderscheiden ze een mummie-geel gelaat onder een witte muts met lange linten. Het knikt onmerkbaar en wij weten niet of zijn roerlooze grijns sinds eeuwen daar is, of zich zoeven gevormd heeft uit leedvermaak omdat wij zoo argeloos ons gevangen hebben.

Nu eerst bedenken wij dat het tijd wordt alle krachten in te spannen om uit deze hinderlaag te ontkomen. Het werkelijke leven, dat ver achter ons ligt, lijkt in onze herinnering vervuld van talrijke schoonheden. En evenals de droomer, als hij bemerkt dat hij een mes ter hand heeft genomen, met het vaste voornemen zijn tantes te gaan slachten, eerst de scherpte van dit wapen op eigen lichaam beproeft, (in de hoop, dat hij daardoor zal ontwaken), nemen wij een kloek besluit en leggen de pen ter zijde.....

Het werkelijke leven is herwonnen, — wij wachten op zijn talrijke schoonheden.

Daniël zat aan den disch met de oude dames. Daar dit huis-houden gebaseerd was op een zoover mogelijk doorgevoerde symmetrie, zat Daniël aan het korte einde der tafel, terwijl de dames elk een lange zijde beheerschten. Recht tegenover hem stond de oude dienstmaagd met de witte muts, en betreurde dat zij ondeelbaar was. Zij had zoo graag haar meesteressen gelijktijdig bediend; zoowel om symbolisch uit te drukken, dat zij voor beide dezelfde gevoelens van deemoed koesterde, als uit een ooppunt van symmetrie.

(Wordt vervolgd.)

logekabels, dames met dunne halsjes, ondersteund door bebaalde kraagjes, jongelieden, in hun jasjes rechtop gezeten, keken naar het zich vullend spreekgestoelte, ingespannen, met open blikken. . . .

Laat mij hier even over uitweiden. Er waren er, ik spreek over de open blikjes, waarin met duidelijk den geolieden sardijn kon ontdekken, anderen hadden de volkomen onschuldige uitdrukking van ingemaakte doperwtjes, sommigen gluurden als uitjes in het zuur, terwijl het overgrootste deel der jongedames onbestemd rond glibberden als paling in gelei.

De president nu, een zwaarwichtig man, met achtingswaardig uiterlijk, aanschouwde deze blikken en leidde met een tevreden stem de openingsrede in.

Hij begon de aanwezigen welkom te heeten, afweziggen te be-treuren, overledenen te memoreeren, verschillende personen te bedanken, maakte aan het adres der dames eenige complimenten, eenige feiten werden herdacht om ten slotte in nedrige verbazing even stil te staan bij zijn verkiezing tot president.

„Zeer vereerde aanwezigen”, zoo zette het hoofdmotief van zijn rede in, „omringd door geestverwanten, temidden van een bevriende pers, ver van het leven der menschheid, dit alles neme ons het slot van de lippen. (Lichtelijk verbaasd open-den zich alle monden). Nu is het oogenblik gekomen, onze taak onder de oogen te zien, eindelijk kunnen we eerlijk zijn met onze plan-nen, geen amateur zal zich nu van onze woorden meester maken.

Wat is ons doel! Theoretietjes op te bouwen, welke door den eersten den besten prul kan worden beetgepakt en in een arti-keltje gestopt? Toestanden te verklaren, welke door elk leeg hoofd op erbarmelijke wijze zal worden verbruikt ter glorie van zijn eigen onbeduidendheid? Zaken te bewijzen, welke als giet-vormen zullen dienen van pedante artikelschrijvertjes, die met een gehuicheld voos idealisme hun quasi wetenschappelijke be-toogjes opdringen aan het alles slikkende domme publiek? (Geroep van: Hoort, Hoort). Is het niet genoeg, dat alles, wat een waarachtig deel van ons leven uitmaakte besmeurd en verfrom-meld, betast en begluurd, verknoeid en door het slijk gesleept werd? Is het niet genoeg, dat alles, waarvoor menschen een heiligen eerbied hadden beschimpt en bespot is door een troep leeghoofden, die alles, wat zij niet begrijpen, laf uitschelden als bekrompenheid? Wilt Ge het nog langer aanzien, dat de on-wetende mensch bedrogen wordt om het laatste, wat hij het zijne kan noemen, doordat een troep geestelijke gauwdieven het land afstroopen? Walgt Ge niet van de eigendunkele waan-wijsheid en trots, waarmee deze personen schaamteloos hun oude vlekkerige plunje ten toon stellen, welke hier en daar met een nieuw lapje werd uitgestrekt?

Deze kleurige lapjes zijn uit Uw werk gestolen! Deze losstaan-de gedachten werden uit Uw boek gekaapt! Deze motto's zijn Uw eigen woorden, deze citaten, zwemmend in een prei van

banale algemeenheidjes, zijn Uw arbeid! (Heftige ontroering in de zaal).

Wilt Ge nog langer doorgaan deze parasieten te voederen? Wilt Ge nog langer deze slavenzielen dulden in Uw huis? Wilt Ge nog langer Uw eigen arbeid door deze menschheidsbedienden zien opgedragen aan U zelf? (Algemeen geroep van: Neen, nooit).

Zeer vereerde aanwezigen, dit is dus niet den weg. Wij zullen de bakens moeten verzetten, wij zullen, krachtens onze autoriteit moeten optreden en met kracht doorzetten, datgene wat door ons, na jarenlange studie, veelvuldige uitwisseling van gedachten en harden arbeid, als goed is bevonden.

Tot de menschen gaan is niet mogelijk. Al dat gedilletantisme heeft het volk tot in den grond bedorven en ieder meent nu het recht te hebben verkregen over alles een oordeel te kunnen vellen. De populaireren plantten het stokje, de moralisten wonden er een bosje stroo omheen, de idealisten trokken het een jasje aan, terwijl ten slotte de amateurs op dit alles een hoedje zetten, ziet hier wat van onze wereldhervorming overbleef; een vogel-verschrikker!

Maar genoeg. Laten we nu overgaan tot het bepalen onzer houding.

Met deze woorden brachten de toehoorders, die ingespannen deze inhoudsvolle woorden tot zich genomen hadden, hun luis-terend lichaam tot rust. Gemoedelijk vulden de buiken de vesten weer op, de halsjes rankten omhoog langs de baleintjes, gevolgd door de oogen, terwijl de anderen de plaats in hun pak weer opzochten. Dit noemen de menschen „weer tot zichzelf komen”.

„Zeer vereerde aanwezigen”, begon de president aan het laatste deel van zijn rede, „hoewel zooveel mogelijk de vaststaande feiten zullen gevolgd worden, zal het ons toch niet mogelijk zijn de Voorzienigheid uit te schakelen. Wij zullen den menschen het geluk brengen volgens een methode, die uitgedacht werd door de begaafde mannen der wereld. Zij is opgesteld gelijk een Vragen- en Antwoorden-spiel en zal worden toegepast op zeven personen, die wij kozen uit de burgers van dit dorpje. Ik zeide reeds, men moet ook iets aan de Voorzienigheid overlaten. Hen zullen wij ons systeem vragen stellen, de antwoorden zullen wij vergelijken met de door ons geconstrueerde en uit het gemiddelde hiervan wordt de vorm bepaald van een gelukkig mensch.

Hebben wij er zoo een gevonden, dan zoeken wij, wie nog meer aan deze eischen voldoet, om zodoende te geraken tot een betere Wereldorde.

Laten wij ons thans aan den arbeid begeven, om deze weldaad aan het menschedom te bewijzen.” (Langdurig applaus. De mu-ziek speelt zachtjes het toepasselijke „fiere Schooiershart” om daarna droevig het lied in te zetten, bekend onder den titel van: „Wordt het dan nooit geen Zaterdagavond”.)

(Wordt vervolgd.)

ADVERTENTIËN.

JOH. A. LOMMERS (6)

MOLSLAAN 133. ♦♦ TELEFOON 729.
Ook voor uw **Bindwerk** het adres.

BAMI. NASSI GORENG. BAMI.
DINERS van af f 1,-.
Chr. F. Rüter, Oude Delft 120.
BAMI. BAMI.

F. OOSTERHOFF
≡ ANTIQUITEITEN ≡
VOORSTRAAT 43 - DELFT
15

ALLES (10)
wat valt onder de benaming **DRUKWERK** (Naam-kaartjes, Vereenigingswerk, Brochures, Dissertaties, Jaarboeken enz.) wordt snel en onberispelijk geleverd door **N.V. VEREEN. DRUKKERIJEN JUDELS & HOOGLAND** Choorstraat 47 ♦ DELFT ♦ Telefoon 247

Een bloc Postpapier

100 vel, prima kwaliteit,
voor slechts 40 cent, is
verkrijgbaar in de

**AFDEELING TEEKENBEHOEFTE VAN
DEN BOEKHANDEL WALTMAN.**